

Barnläkaren

Sjuk av kattbajs?

Jag ska snart ha mitt första barn. Jag har väntat länge och längtar verkligen efter att bli mamma. Vi har två innekatter som gör sina behov i kattlåda. Jag vet att man inte ska sköta kattlådan när man är gravid för man kan bli sjuk, så det har min man fått göra. Ändå kan jag inte riktigt släppa det där med att barnet kan bli sjukt om man får en sjukdom av katten. Jag har förstått att sjukdomen heter toxoplasma. Vad är det och vad händer om man blir smittad?

Blivande mamma

Kan vara farligt

Toxoplasmos är en så kallad zoonos. Det innebär att sjukdomen kan smitta mellan djur och människa. Den orsakas av en encellig organism som heter toxoplasma gondii. Toxoplasma gondii är mycket vanlig hos katter och man säger att katten är huvudvärd för parasiten. Katten smittas genom att den äter smittat rått kött, till exempel från fåglar eller möss.

I kattens tarm förökar sig sedan parasiten och det bildas stora mängder så kallade oocystor som sedan utsöndras i kattens avföring. Det kan utsöndras flera miljoner oocystor dagligen i 1-3 veckor efter att katten blivit smittad och oocystorna kan vara smittsamma i upp till ett år.

När människa eller ett annat varmblodigt djur, som exempelvis ett får, smittas vandrar parasiten från tarmen via blodcirkulationen till musklerna där den kapslas in i små cyster. Där kan den överleva

Undvik kontakt med rått kött och kattens avföring, säger barnläkare Johan Svensson.

i många år utan att ge några symtom. De allra flesta som smittas med toxoplasma får inga symtom alls, men ibland kan man få influensaliknande symtom med feber och muskelvärk.

Man kan smittas genom direkt kontakt med kattens avföring, genom att man får i sig kött eller grönsaker som blivit förorenade av vatten med oocystor i eller genom att man äter kött från ett djur som har smittats och har cyster med parasiten i sina muskler.

Parasiten dör om man värmer köttet ordentligt. Gör man det blir man inte smittad även om köttet är smittat. De flesta som smittas med toxoplasma får alltså inga symtom, men infektionen kan precis som du skriver vara farlig för barnet om det smittas i mammas mage.

För att barnet ska smittas måste mamman bli smittad med toxoplasma under graviditeten. Blir hon det kan parasiten transporteras över moderkakan och orsaka en infektion hos barnet.

Barnet kan då få hjärnskador och utveckla en synned-sättning. För att förebygga infektion under graviditeten är det viktigaste att undvika kontakt med kattens avföring och att undvika kött som inte är vällagat.

När det gäller ert barn, har ni gjort precis som man rekommenderar och risken för ert barn ska bli smittat får anses vara mycket liten.

NY APP
FÖR IBS-PATIENTER

En och en halv miljon svenskar beräknas lida av den kroniska mag- och tarmsjukdomen IBS.

Nu har ett digitalt utbildningsprogram, Tummy Lab, tagits fram för att fler IBS-patienter kunna få hjälp. Man hoppas också att appen ska avlasta vården.

Vänlighet betyder mycket i vården

Nöjdhet i äldreomsorgen uppnås genom ett gott bemötande från personalen, inte genom mer pengar. Det visar ny forskning från Högskolan i Skövde. Goda relationer med personalen ger större trygghet och minskar känslan av ensamhet bland de äldre.

Dålig kunskap om vestibulit

Antalet som får smärtsjukdomen vestibulit har ökat, visar en ny kartläggning från Socialstyrelsen. Samtidigt är kunskapen om vestibulit och långvarig vulvasmärta begränsad och det finns skillnader i vilken vård man får beroende på var man bor. Socialstyrelsen vill därför att tillgången till vård och att kunskapen om sjukdomen inom vården förbättras.

Lagom mycket sömn är bäst

För mycket och för lite skämmer allt, lyder det gamla talesättet. Och det gäller även sömnen. Att sova lagom mycket är bäst för hälsan, visar en ny koreansk studie. Inte mindre än sex timmar per natt, men heller inte mer än tio. Då mår kroppen som bäst.

Källa: Vetenskapsradion

